

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ละเมิดเป็นการกระทำล่วงสิทธิผู้อื่นโดยปราศจากอำนาจหรือเกินกว่าอำนาจที่ตนมีอยู่ให้เสียหายต่อสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองย่อมเป็นการชอบที่จะต้องชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้น กฎหมายจึงบังคับให้ผู้กระทำละเมิดต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดจากการละเมิด ซึ่งถือเป็นความชอบธรรมในทางชดเชย (Justitia Commutativa) ถ้าผู้ใดมาทำให้ส่วนของอีกผู้หนึ่งเสียหาย ก็ต้องชดใช้ให้ดีขึ้นเช่นเดิมตามความยุติธรรม กฎหมายละเมิดมีเพื่อควบคุมความมีระเบียบความประพฤติของสมาชิกในสังคม เพราะเมื่อสังคมประกอบด้วยบุคคลจำนวนมากที่ต่างความคิดต่างความต้องการมีผลประโยชน์ที่ร่วมหรือขัดแย้งกันย่อมจะทำให้เกิดข้อพิพาทระหว่างกันได้ง่าย กฎหมายละเมิดจึงต้องวางหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อควบคุมให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้โดยปกติสุข

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการขยายตัวทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมออกไปมากไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคม ด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจการเงิน การบริการต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งก่อให้เกิดความเจริญทางด้านวัตถุนิยม ในอัตราการเติบโตค่อนข้างรวดเร็ว แต่ในทางตรงข้ามสิ่งเหล่านี้ยังนำมาซึ่งสภาพความตกต่ำทางด้านจิตใจ มีการล่วงละเมิดการกระทบกระทั่งสิทธิระหว่างบุคคลกันตลอดเวลา ความเสียหายย่อมเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ปัจจุบันคดีละเมิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายมีอัตราเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในขณะที่หลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนโดยการชดใช้ดุลพินิจของศาลยังขาดบรรทัดฐานและการคำนวณที่แน่นอน ซึ่งอาจทำให้ผู้เสียหายได้รับการชดใช้เยียวยาไม่เต็มความเสียหายที่เกิดขึ้น ฉะนั้นการกำหนดค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวศาลต้องมีการพัฒนากระบวนการพิจารณาเพื่อให้มีการปฏิบัติใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

1. เพื่อกำหนดการให้ค่าสินไหมทดแทน ในกรณีความเสียหายเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายให้ชัดเจน
2. เพื่อเสนอแนวคิดในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการคำนวณค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งค่าเสียหายที่เป็นตัวเงิน และค่าเสียหายทางศีลธรรม
3. เพื่อให้แนวการปฏิบัติในการเรียกร้องค่าเสียหายของโจทก์ และการใช้ดุลพินิจของศาล อยู่ในบรรทัดฐานเดียวกัน

ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงที่มาแนวความคิด และขั้นตอนตลอดจนอุปสรรค รวมทั้งศึกษาและนำเสนอกฎหมายต่างประเทศและทางปฏิบัติของคู่ความอีกคู่พินิจของศาลไทยและต่างประเทศ

การวิจัยนี้จะใช้การศึกษาวิจัยแบบเอกสาร (Document Reserch) โดยศึกษาค้นคว้าจากตำรา ข้อความบทความ วารสารต่าง ๆ

สมมุติฐานของการวิจัย

กฎหมายให้อำนาจศาลบังคับใช้และบริหารกฎหมายละเมิดให้มีประสิทธิภาพ ยุติธรรม โดยการใช้ดุลพินิจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นให้คู่ความทั้งสองฝ่ายได้รับความเป็นธรรมอย่างสูงสุด โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงการทาละเมิดตลอดจนสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการใช้ดุลพินิจของศาลนอกจากจะคำนึงถึงหลักเกณฑ์แนวบรรทัดฐานแห่งคำพิพากษาในคดีต่างๆที่ผ่านมาแล้ว จำต้องมีการพัฒนาแนวความคิดและทางปฏิบัติบางประการ ในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนกรณีเกี่ยวกับละเมิดแก่ชีวิตและร่างกาย เนื่องจากยังคงมีความเสียหายบางประการที่ไม่ได้รับการเยียวยา อีกทั้งการกำหนดค่าสินไหมทดแทนยังคงขาดหลักเกณฑ์ในการคำนวณค่าเสียหายที่

แน่นอนซึ่งเป็นปัญหาที่ยุ่ยากประการหนึ่งโดยเฉพาะค่าเสียหายที่มีอาจกำหนดเป็นตัวเงินได้ ศาลสถิตย์ยุติธรรมจำต้องสร้างหลักเกณฑ์และวางบรรทัดฐานในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนขึ้นมา ด้วยการพิจารณาแนวคำพิพากษาที่ใกล้เคียง ตลอดจนนำศาสตร์แขนงอื่นเข้ามาประยุกต์ใช้กับนิติวิธี เช่น แนวความคิดในทางเศรษฐศาสตร์และสังคมวิทยา เพื่อให้คำพิพากษาคงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ยุติธรรมที่สามารถเยียวยาได้ใกล้เคียงหรือเต็มความเสียหาย ทั้งประกอบไปด้วยเหตุผลที่สามารถอธิบายได้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบขอบเขตการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
2. เพื่อสร้างบรรทัดฐาน ในการเยียวยาความเสียหายให้ได้รับการชดเชยได้เต็มตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง
3. ทำให้แนวปฏิบัติในการเรียกร้องของคู่ความและการใช้ดุลพินิจในการตัดสินคดีความของศาลไปในแนวเดียวกัน